

โครงการการถ่ายทอดความรู้ทรัพยากรด้านท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาจิตวิทยชุมชนบ้านถ้ำลอดและบ้านเมืองแพม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีเป้าหมายให้ประชาชนในท้องถิ่นและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรู้จักตนเอง และคุณค่าของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมใกล้ชุมชน โดยสามารถวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากการส่งเสริมการท่องเที่ยว รวมทั้งกำหนดแผนกลยุทธ์หรือจิตวิทยที่เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรด้าน และทรัพยากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของคนได้

คณะผู้วิจัยได้ใช้เวลาทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ ของกระบวนการถ่ายทอดความรู้ทรัพยากรด้านอย่างเป็นขั้นตอน คือ 1) จำแนกกลุ่มเป้าหมายของผู้เข้าร่วมรับการถ่ายทอดความรู้ และบทบาทที่คาดหวัง 2) กำหนดตัวชี้วัดที่แสดงถึงสัมฤทธิ์ผลของการเรียนรู้ 3) จัดทำคู่มือและสื่อวีดิทัศน์ 4) ดำเนินการวางแผนการถ่ายทอดความรู้ 5) ดำเนินการถ่ายทอดความรู้และการกำหนดจิตวิทย 6) ประเมินผลสัมฤทธิ์แบบมีส่วนร่วม และ 7) สรุปผลการดำเนินงาน

จากดำเนินงานการถ่ายทอดความรู้ครั้งนี้ ได้ผลการดำเนินการที่น่าสนใจ 7 ข้อ คือ 1) มีการเปลี่ยนแปลงกลุ่มเป้าหมายจากที่กำหนดไว้แต่เดิม 60 คน เหลือเพียง 45 คน ซึ่งสะท้อนถึงความไม่แน่นอนของผู้ที่ต้องการเข้าร่วมงานครั้งนี้ 2) การออกแบบทดสอบความรู้ ยังมีความไม่ชัดเจนของการตั้งคำถามในบางข้อและไม่มีการจัดหมวดหมู่ความรู้ ซึ่งอาจสร้างความสับสนให้กับผู้ตอบแบบทดสอบ 3) การปรับเปลี่ยนกำหนดการถ่ายทอดความรู้เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาในการดำเนินกระบวนการ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของจำนวนผู้ร่วมงาน และผู้ร่วมงานบางคนเข้าร่วมกระบวนการไม่สม่ำเสมอ นอกจากนี้ มีการปรับสมุดบันทึกด้วย เพราะมีความซ้ำซ้อนของตารางบันทึกข้อมูล และจากผลกระทบของการเปลี่ยนกำหนดการ 4) เนื้อหาของการถ่ายทอดความรู้ทั้งหมด มีปริมาณมากเกินไปสำหรับผู้ร่วมกระบวนการต่างๆ สามารถรับได้ ภายในระยะเวลา 3 วัน และระยะเวลาดังกล่าวอาจยาวนานเกินไปสำหรับผู้ที่มีงานทำ 5) การพัฒนาจิตวิทยส่วนใหญ่ อยู่ในรูปของแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ชาวบ้านเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาอื่นๆ มากกว่าปัญหาที่เกิดขึ้นกับทรัพยากรด้านในขณะนี้ 6) กลไกการจัดการของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยยังขาดการประสานงานกันอย่างเป็นระบบ ผู้ประสานงานระดับจังหวัด หรือ Node กลับรับภาระเป็นผู้ประสานงานวิจัยต่างๆ ระหว่างสำนักงานส่วนกลางและภูมิภาค ซึ่งเกินความสามารถของ Node และ 7) โครงการด้านสามารถเชื่อมโยงกับโครงการอื่นๆ ที่เกิดจากการร่วมคิดร่วมสร้างของชุมชนต่างๆ ในลักษณะของนักวิชาการจากส่วนกลางที่ร่วมงานวิจัยกับชาวบ้าน เพื่อสร้างเสริมทักษะการทำงานวิจัยให้แก่นัก